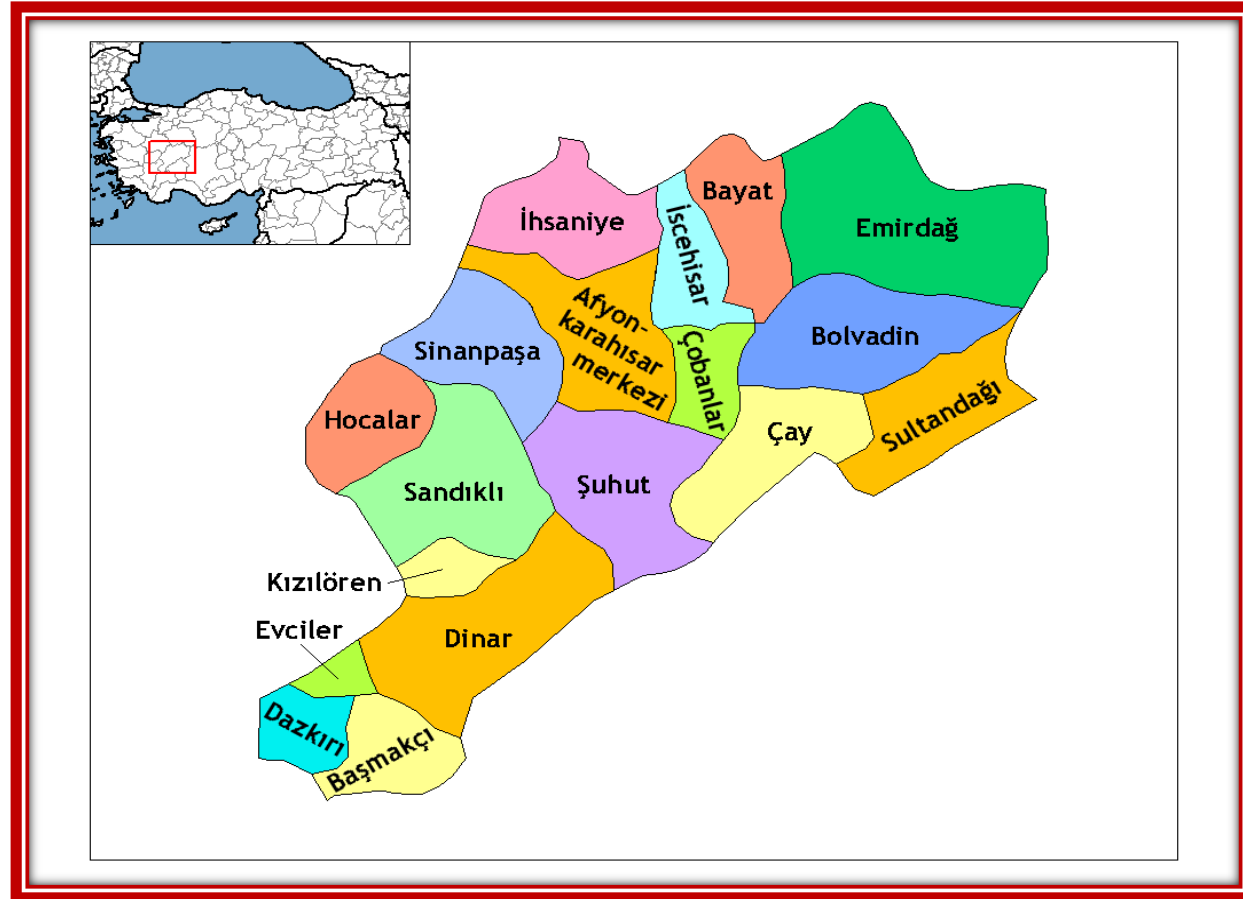

AFYONKARAHİSAR TİCARET VE SANAYİ ODASI

AFYONKARAHİSAR EKONOMİK GÖRÜNÜM

KASIM 2016

A
T
S
O

Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odamız **4590** faal üyesiyle Afyonkarahisar'ın en güçlü sivil toplum kuruluşu olarak İlimiz iş âlemine öncülük edilmesi noktasında, bağlı olduğu 5174 sayılı yasayla belirlenen görevlerinin yanında, İlimizde ekonomik hayatı doğrudan ve dolaylı etkileyebilecek her konu ve gelişmeye önem vermekte, genel anlamda adı Afyonkarahisar olan her şeyle ilgilenmektedir.

KAVŞAK NOKTA AFYONKARAHİSAR

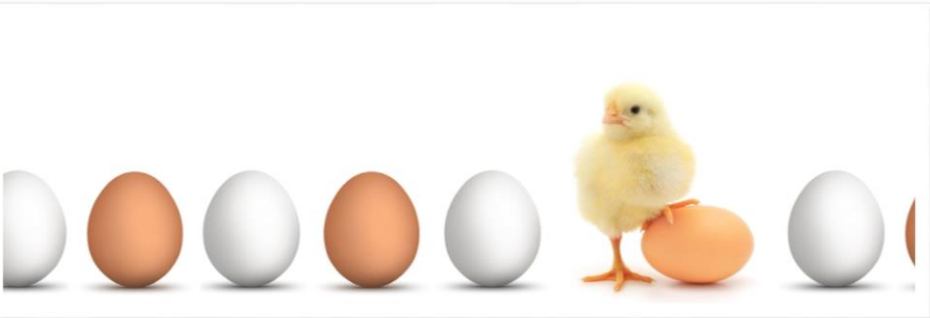
İlimiz, yolların buluşma noktasında doğal ve kültürel zenginlikleriyle önemli bir turizm merkezi olmasının yanı sıra önemli bir ticaret şehridir. İlde, önemli sektörlerde uzmanlaşma sağlanmış olması ve gerek yapılacak yatırımlara sağlanan destek ve teşviklerin gerekse yatırım için gerekli bileşenlerin ilde kaliteli ve yeterli düzeyde olması, Afyonkarahisar'ı yatırımcılar için cazip hale getirmektedir.

Afyonkarahisar ili maden çeşitliliği ve rezervler bakımından son derece zengin bir ildir. Bunun yanında tarımsal ürünler olarak da şekerpancarı, haşhaş, patates, vişne, kiraz, erik, kayısı, elma armut, ayva, üzüm, ceviz ve badem olarak önemli üretimler vardır.

Başlıca ürünlerimiz,” Mermer olmak üzere, Kırmızı et ve et ürünleri, Şekerleme (lokum, kaymaklı şeker, helva, tahin, reçel, vb.), Tavuk-Yumurta, Ayçiçek Yağı, Un-Yem, Haşhaş, Maden Suyu, Mutfak Gereçleri, Makina İmalat, Toprak Sanayi-Tuğladır.

Afyonkarahisar’da uzmanlaşma sağlanmış sektörler; mermer, gıda ve hayvancılık ile termal turizm ve seracılık sektörleridir.

MERMERİN BAŞKENTİ AFYONKARAHİSAR

Mermerin başkenti olarak anılan ilimizde 3 bin yıldan fazla süredir mermercilik yapılıyor. Bölgenin zengin ocaklarından çıkarılan mermer blokları, binlerce yıldır bu şehirde işleniyor ve gerek ülkemizin gerekse dünyanın birçok ünlü eserine estetik değer katmaya devam ediyor.

Madencilik sektörünün en önde gelen ihracat ve önemli bir istihdam kaynağı olan doğal taş sektörünün ülkemiz ekonomisi içindeki önemi oldukça büyüktür. Doğal taş ihracatı denilince de ilk akla gelen illerin başında da Afyonkarahisar gelmektedir.

2015 Afyonkarahisar'dan yapılan doğal taş sektörü ihracat değeri **177 milyon 133 bin dolar** olmuştur. Ayrıca firmalarımızın ihraç kayıtlı satışları da olmaktadır. İlimiz firmaları il dışındaki firmalara ihraç kayıtlı satışlar yaptığından o rakamlar direkt ihracatımızı etkilememektedir.

Odamızca her yıl yapılan araştırmalar neticesinde **50 milyon doları** civarında ihraç kayıtlı doğal taş ihracatı yapıldığı tespit edilmektedir. 2015 yılında ülkemizin doğal taş ihracat rakamı ise 1 milyar 907 milyon 225 bin dolardır. Bunun yüzde 9,28'i ilimizden yapılmıştır.

MERMERİN BAŞKENTİ AFYONKARAHİSAR

Türkiye'nin mermer ve doğal taş rezervlerine sahip kenti Afyonkarahisar'dan, 2015 yılında **112 ülkeye** doğal taş ihracatı yapıldı. İlimizden en çok doğal taş ihracatı yapılan ilk 3 ülke ise şöyle;

ABD 52 Milyon Dolar

Çin Halk Cumhuriyeti 24 Milyon Dolar

Fransa 21 Milyon Dolar

YILLAR İTİBARI İLE DOĞALTAŞ İHRACATI

YIL	İHRACAT TUTARI (DOLAR)
2002	39.041.000
2014	180.989.000
2015	177.133.000
2016 OCAK-EKİM	141.602.000

GIDA SEKTÖRÜ

Afyonkarahisar gıda endüstrisi açısından Türkiye’de önemli rekabet üstünlüğüne sahiptir. TÜİK verilerine göre Afyonkarahisar, en yüksek canlı hayvanlar değerine sahip 5. il durumundadır. Afyonkarahisar büyükbaş hayvan sayısı en yüksek 8. ildir. Yumurta üretiminde ise ilimiz Türkiye birincisidir. 2015 yılında ise toplamda **18 milyon 468 bin 607** adet yumurta tavuğu üretimi ile ilimiz Türkiye’de birinci olmuş ve Türkiye’nin **%18,7’sini** üretmiş bulunmaktayız.

YUMURTA VE TAVUK SEKTÖRÜ

Bu kadar çok gıda üretim ihracatımıza da yansımaktadır. 2014 yılında Yumurta ve Tavuk Ürünleri ihracatımız 115 milyon doları bulmuştu, bu ihracat ile Türkiye'nin toplam yumurta ihracatının %23'ü ilimizden gerçekleşmiştir. Yumurta ve Tavuk ürünleri ihracatının büyük bir kısmını Irak'a yapmaktayız.

2015 yılında yaşanan olaylar ve birim fiyatının düşmesinden dolayı 2015 yılında 73 milyon dolar civarında ihracat yapılmıştır. Ege Bölgesinden en çok yumurta ihracatı yapan 10 firmadan 7 tanesi ilimiz firmaları olmuştur. Ayrıca 2015 yılında yumurta ihracatımız düşmesine rağmen Türkiye yumurta ihracatının yaklaşık %35'i Afyonkarahisar'dan yapılmıştır.

YILLAR İTİBARI İLE YUMURTA İHRACATI

YIL	İHRACAT TUTARI (DOLAR)
2006	1.105.000
2014	114.834.000
2015	72.960.000
2016 OCAK-EKİM	42.850.000

ŞEKERLEME SEKTÖRÜ

Afyonkarahisar'da kaymaklı şeker ve kaymaklı lokum yanı sıra, kaymak dolması (üretiminde kaymak kullanılarak yapılan akide şekerlerinin geleneksel adı), haşhaşlı lokum, kuş lokumu, sultan lokumu, sadrazam lokumu, lokum sucuğu, cevizli lokum gibi farklı lokum çeşitleriyle akide şekeri, helva şekeri, pişmaniye gibi şekerlemeler en önemli şekerleme ürünleridir.

Afyonkarahisar'da geleneksel olarak üretilen kaymak ilimize özgü çeşitli gıda ürünleri ve özellikle şekerleme ve tatlıların üretiminde önemli bir yer oynamaktadır.

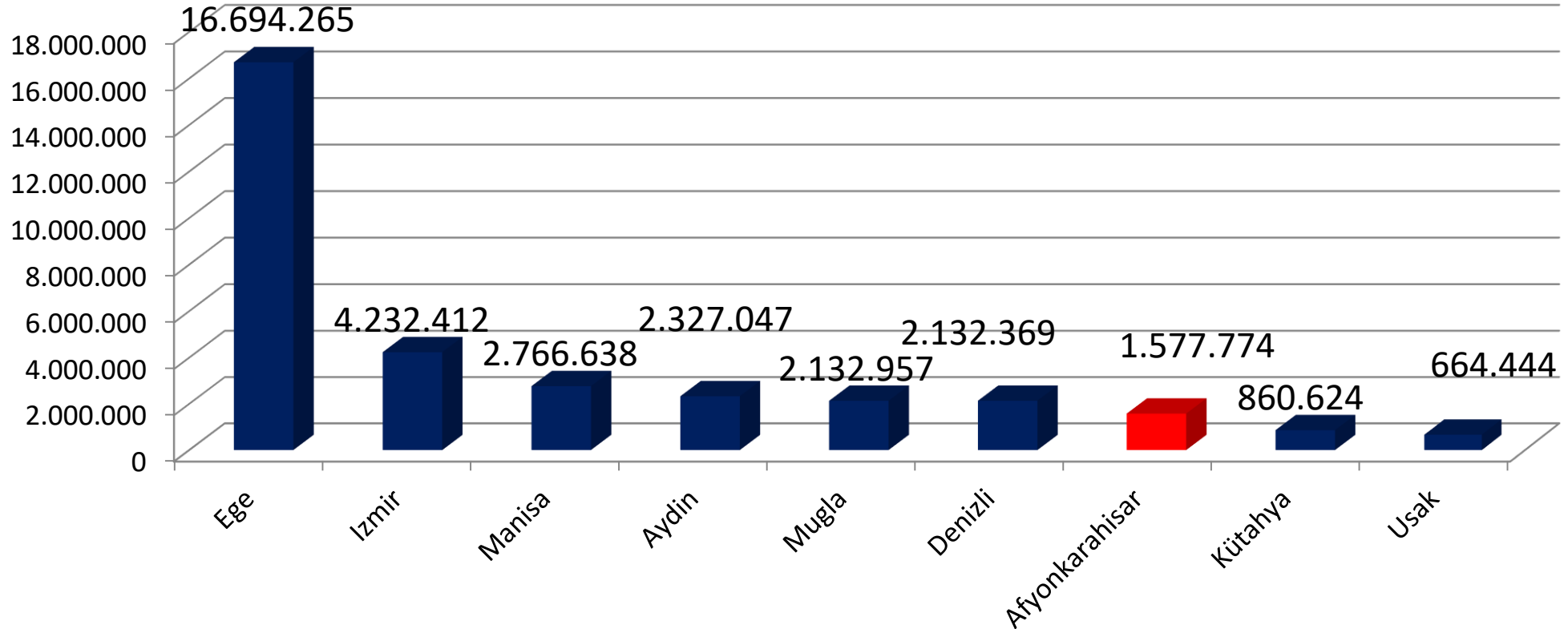
İlimizin en önemli sektörlerinden birisi olan Şeker ve Şekerleme ürünleri ihracatı son yıllarda büyük bir artış göstermektedir 2010 yılında **1 milyon 720 bin dolar** olan ihracatımız 2015 yılında **8 milyon doları** bulmuştur.

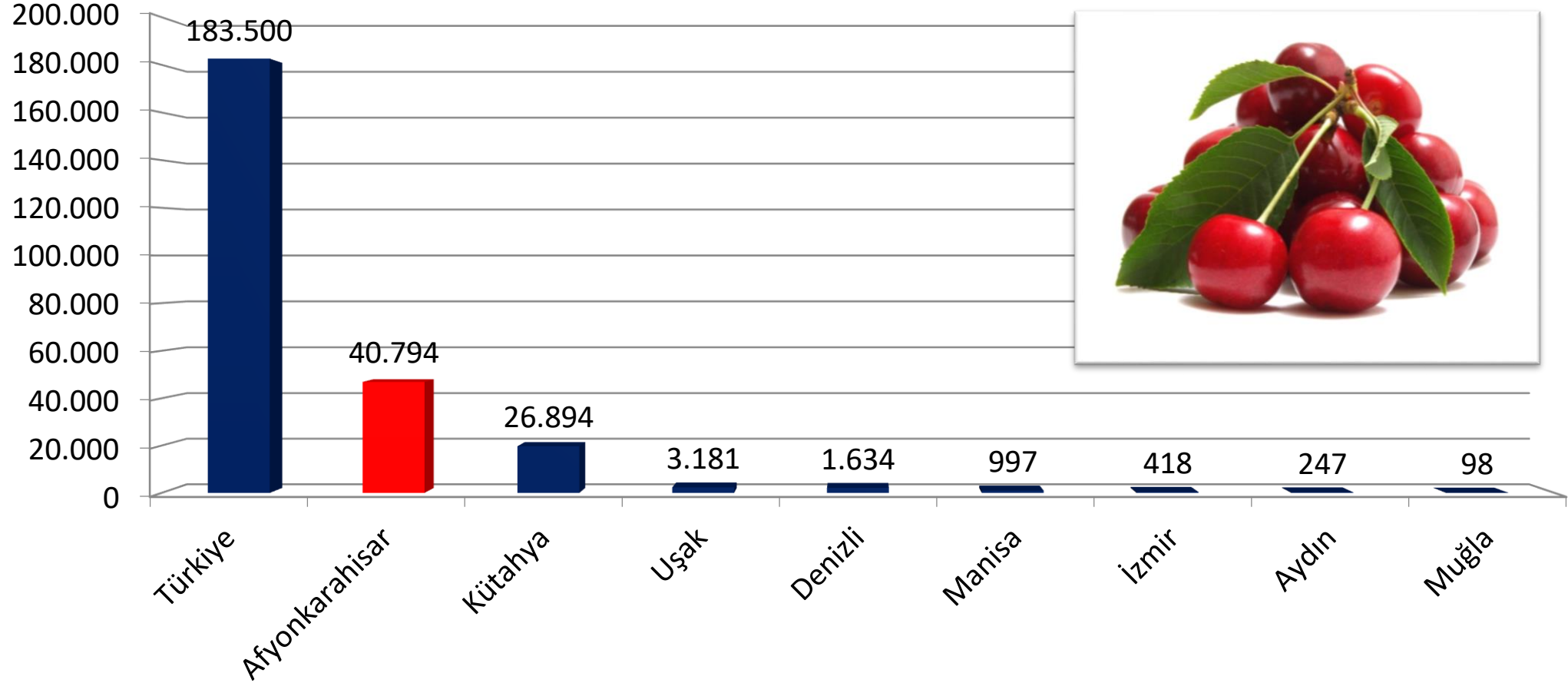
TARIM

Afyonkarahisar 2015 yılında yıllık **1.577.774.000 TL'lik** üretimiyle ülke genelindeki bitkisel üretimin yaklaşık %1,4'ünü gerçekleştirmiştir. Afyonkarahisar bu değerle Türkiye genelinde 20. sırada yer almıştır.

İllerin Bitkisel Üretim Değerleri ve Türkiye Genelindeki Payları (2015)

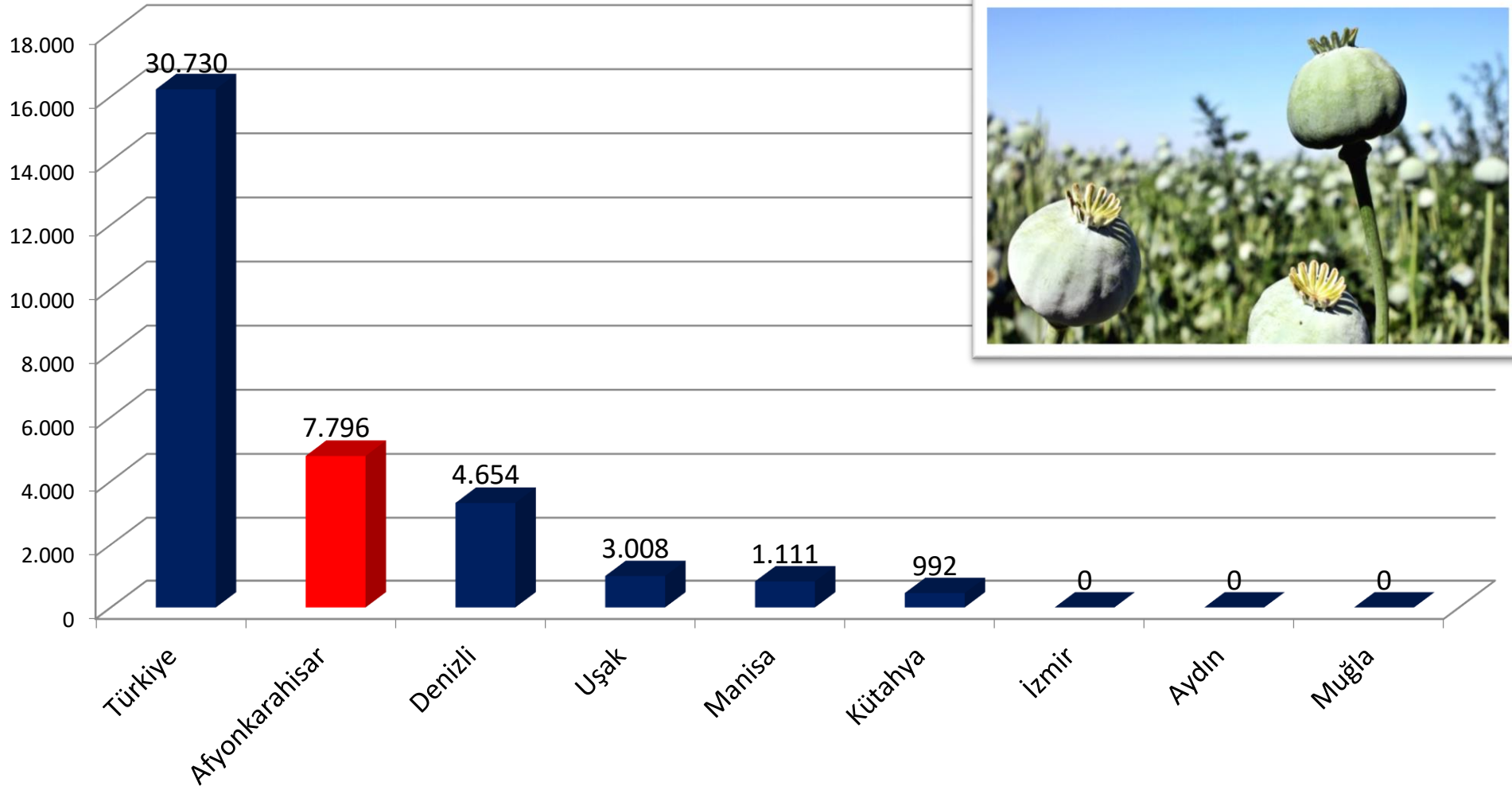
Vişne Üretimi - 2015 (ton)

Afyonkarahisar Vişne Üretiminde Türkiye’de 1.’dir.

Afyonkarahisar 2015 yılında bu ürün bazında Türkiye’deki toplam üretimin **% 22,2’sini** karşılamaktadır

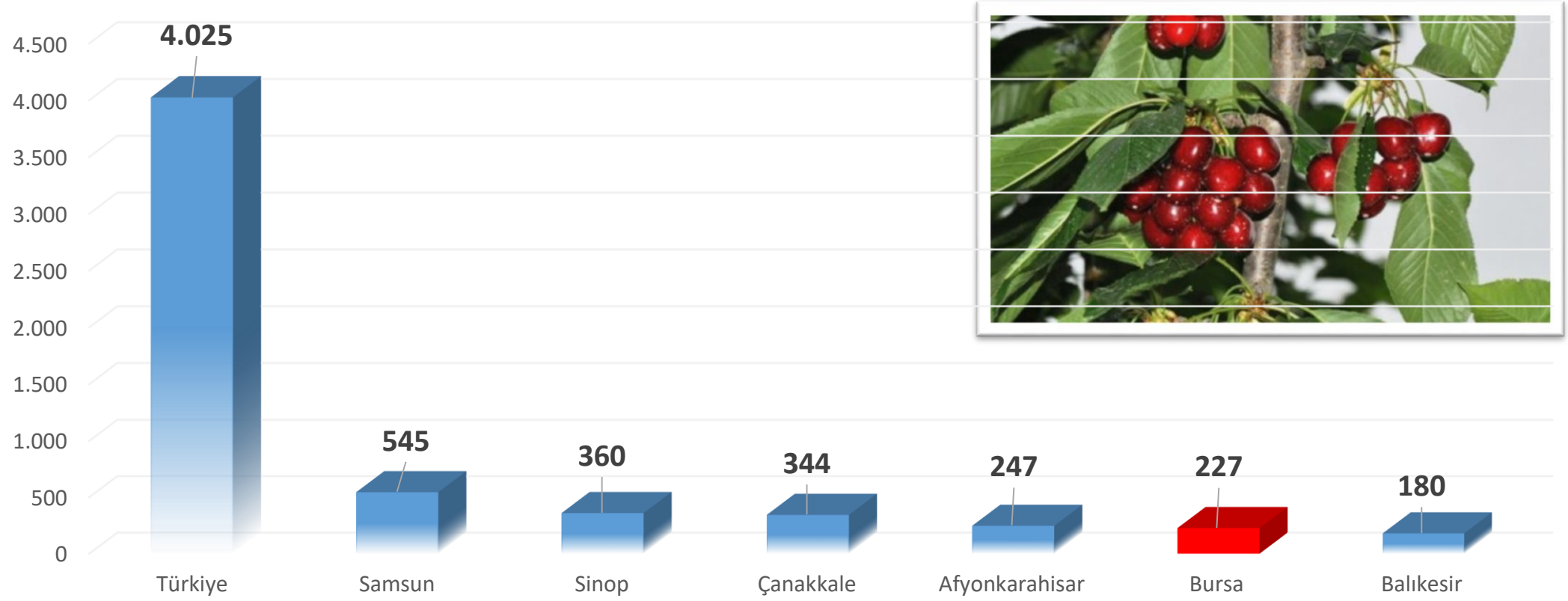
Haşhaş (Tohum/Kapsül) Üretimi (Ton) - 2015

Afyonkarahisar Haşhaş (Tohum/Kapsül) Üretiminde Türkiye’de 1.’dir.

Afyonkarahisar bu ürün bazında Türkiye’deki toplam üretimin **% 25,3’ini** karşılamaktadır.

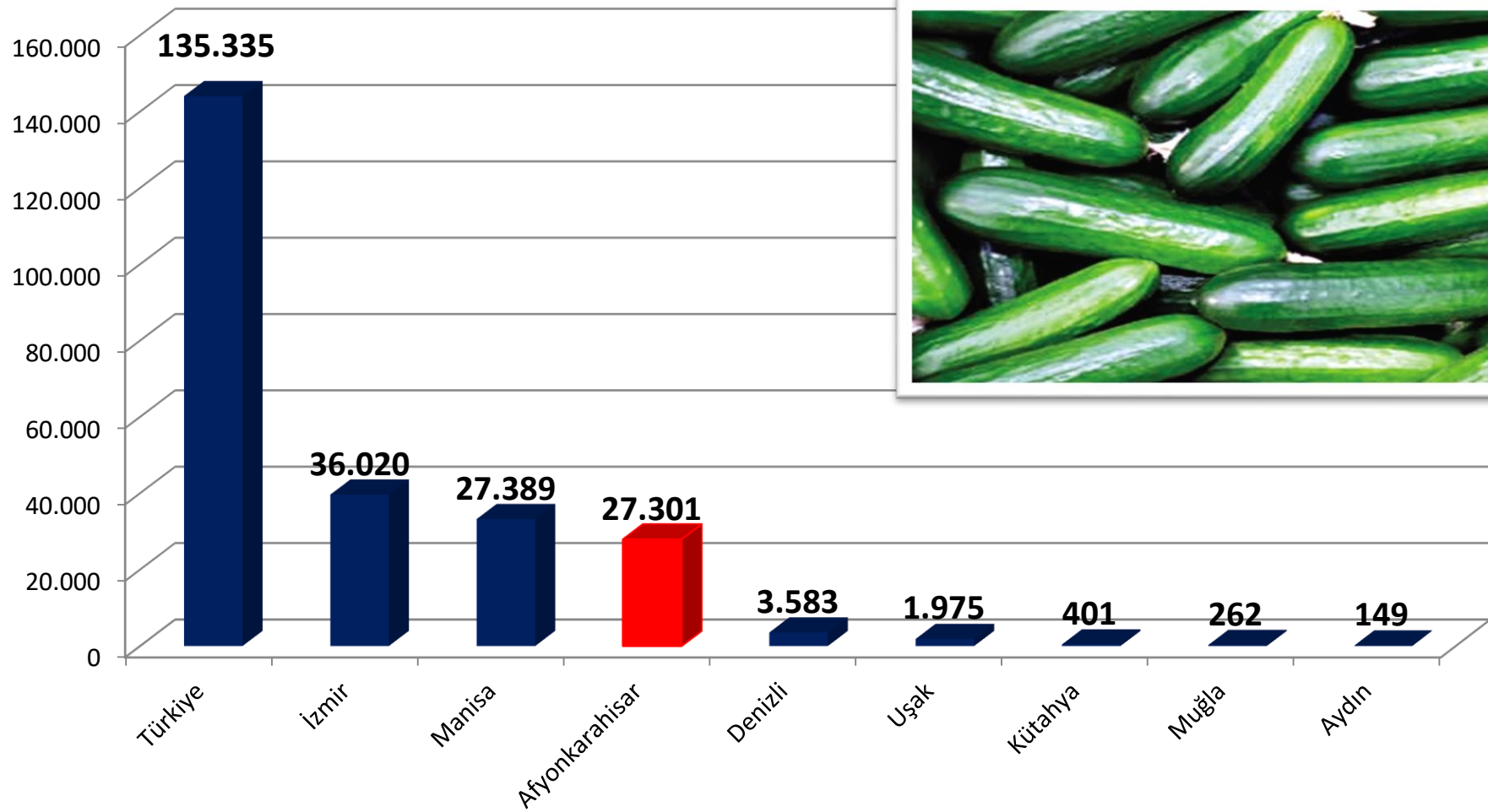
KİRAZ ÜRETİMİ - 2015 (TON)

Afyonkarahisar, Kiraz Üretimi bakımından Türkiye’de 5.’dir.

Türkiye’deki toplam üretimin % **5,3’ünü** Afyonkarahisar karşılamaktadır.

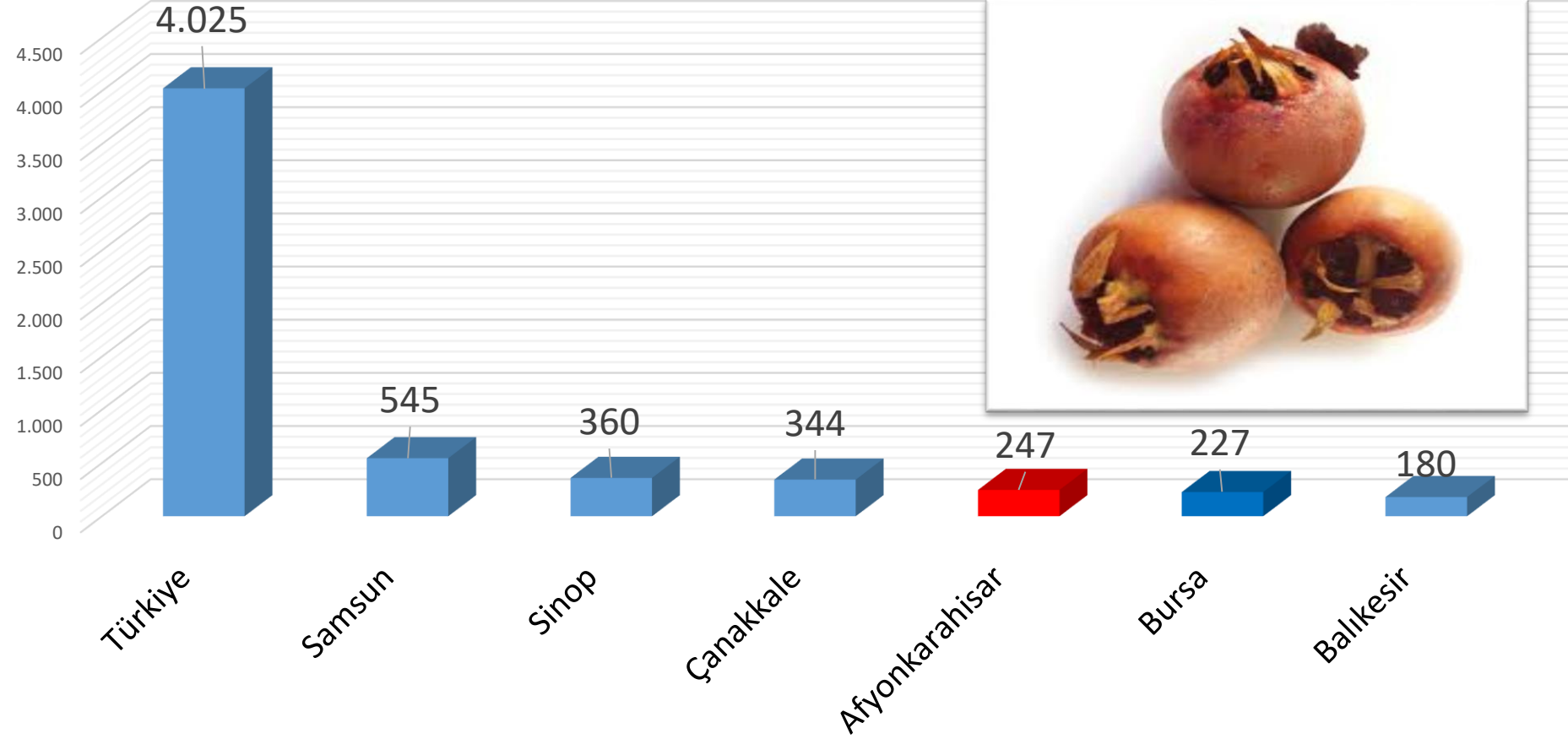
Hıyar (Turşuluk) Üretimi - 2015 (ton)

Afyonkarahisar, hıyar (turşuluk) Üretiminde Türkiye’de 3.’dür.

Afyonkarahisar bu ürün bazında Türkiye’deki toplam üretimin % **20,1’ini** karşılamaktadır

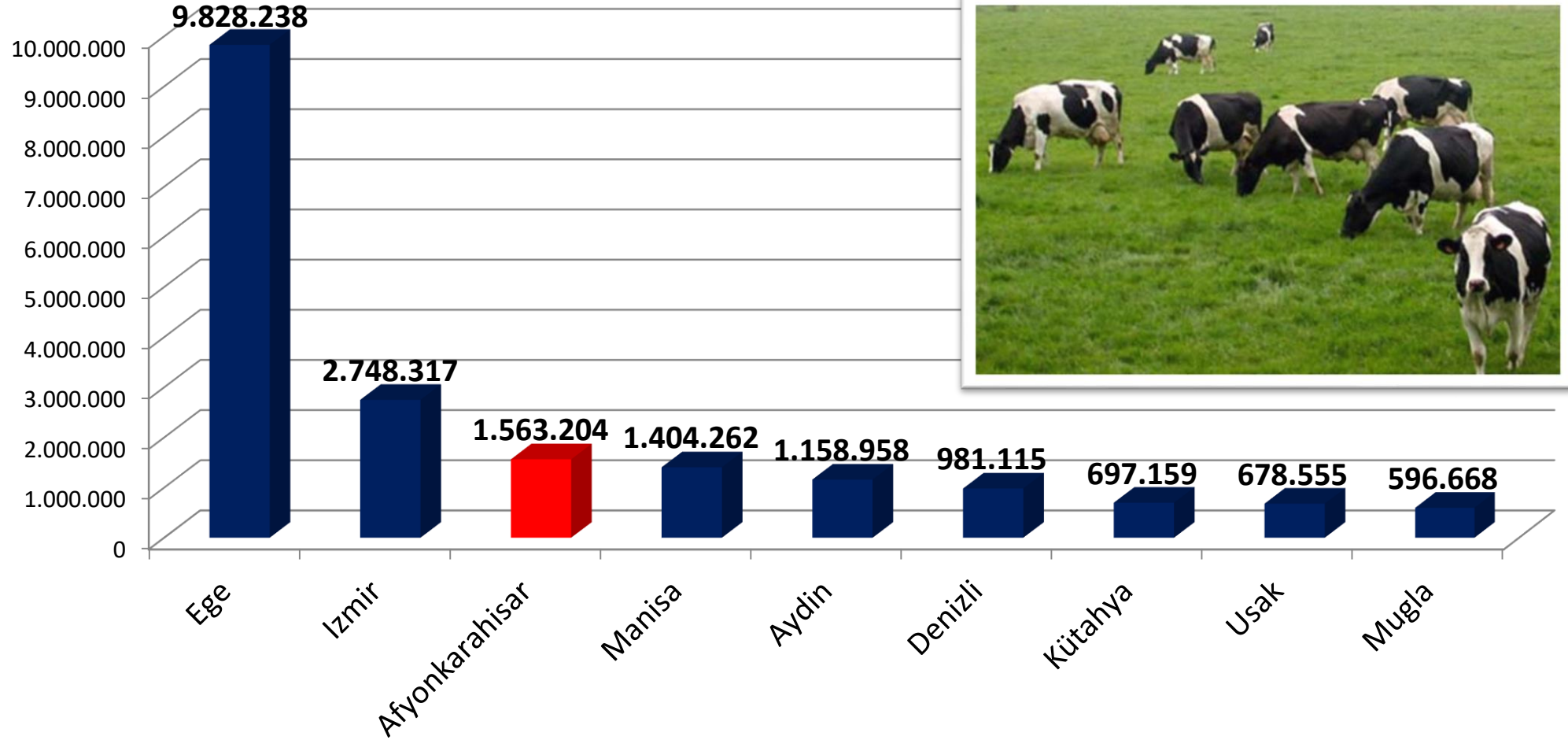
Muşmula Üretimi- 2015 (ton)

Afyonkarahisar, Muşmula Üretimi bakımından Türkiye’de 4.’dür.
Türkiye’deki toplam üretimin **% 6,1’ini** Afyonkarahisar karşılamaktadır

HAYVANCILIK

Canlı Hayvan Üretim Değeri (Bin TL) - 2015

Türkiye'deki toplam **üretim**inin **%2,5'i** Afyonkarahisar'dan karşılanmaktadır.

Afyonkarahisar, en yüksek canlı hayvanlar değerine sahip 5. il durumundadır.

HAYVANCILIK

Türkiye'deki Küçükbaş Hayvan varlığının **%1,9'u** Afyonkarahisar'dadır.

Afyonkarahisar küçükbaş hayvan sayısı en yüksek 15. ildir.

Ülkemizdeki Kümes Hayvanlarının **%4,4'ü** ilimizdedir.

Afyonkarahisar, Kümes Hayvan sayısı en yüksek iller arasında ise 6. sıradadır

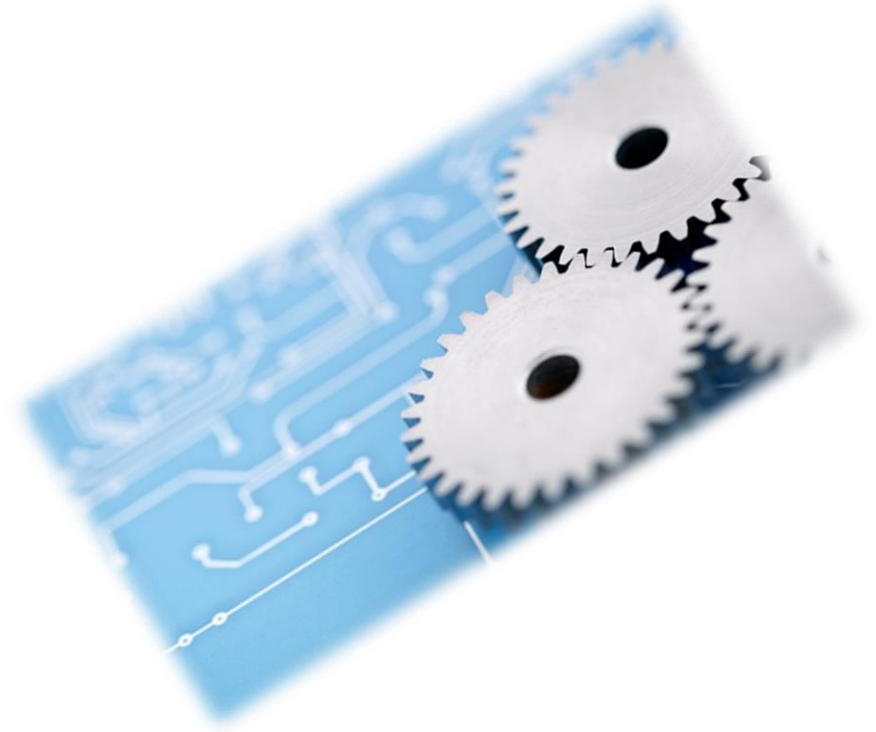

SANAYİ

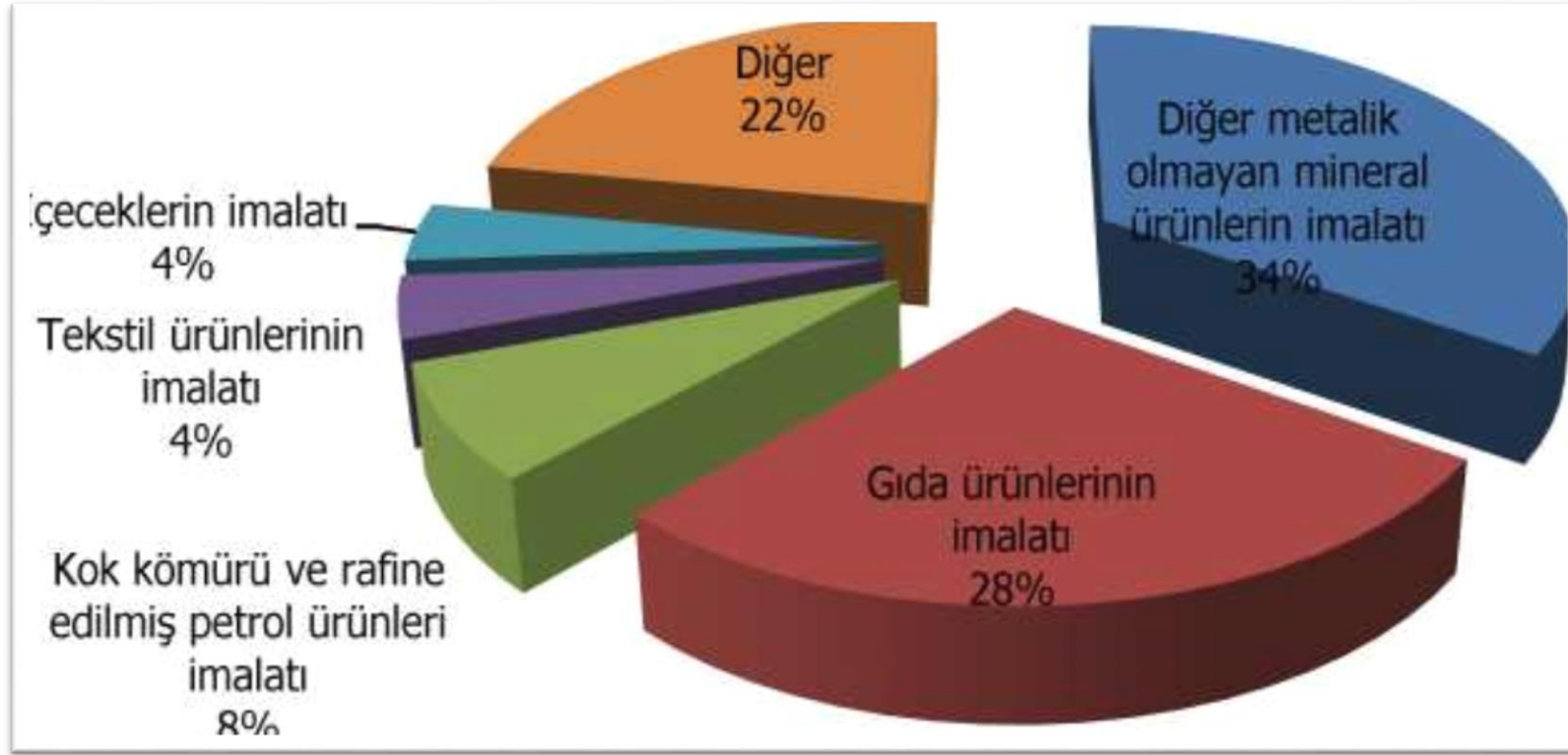
Afyonkarahisar Organize Sanayi Bölgesi, İlimizde, Valilik, Belediye Başkanlığı ve Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı ile oluşturulmuş müteşebbis teşekkülün girişimleriyle, 27.03.1980 tarihinde kurulmuştur.

İlimizdeki 7 ilçede üretim aşamasına geçmiş 7 adet, toplamda ise 9 adet OSB bulunmaktadır. İlimizde üretim aşamasına geçmiş OSB bulunan ilçeler Afyonkarahisar Merkez, Bolvadin, Dinar, Emirdağ, İscehisar (Mermer İhtisas), Sandıklı ve Şuhut'tur.

Ayrıca, Merkez ilçede ikinci, Dazkırı'da ise Dokuma-Konfeksiyon İhtisas OSB kurulması için girişimler devam etmektedir. Ülke genelindeki 284 OSB'nin %3'ünden fazlasının Afyonkarahisar'da bulunması İlimizdeki sanayi gelişiminin yaygın olduğunu göstermektedir.

İlimizdeki Sanayi Üretiminin Sektörlere Göre Dağılımı (2015)

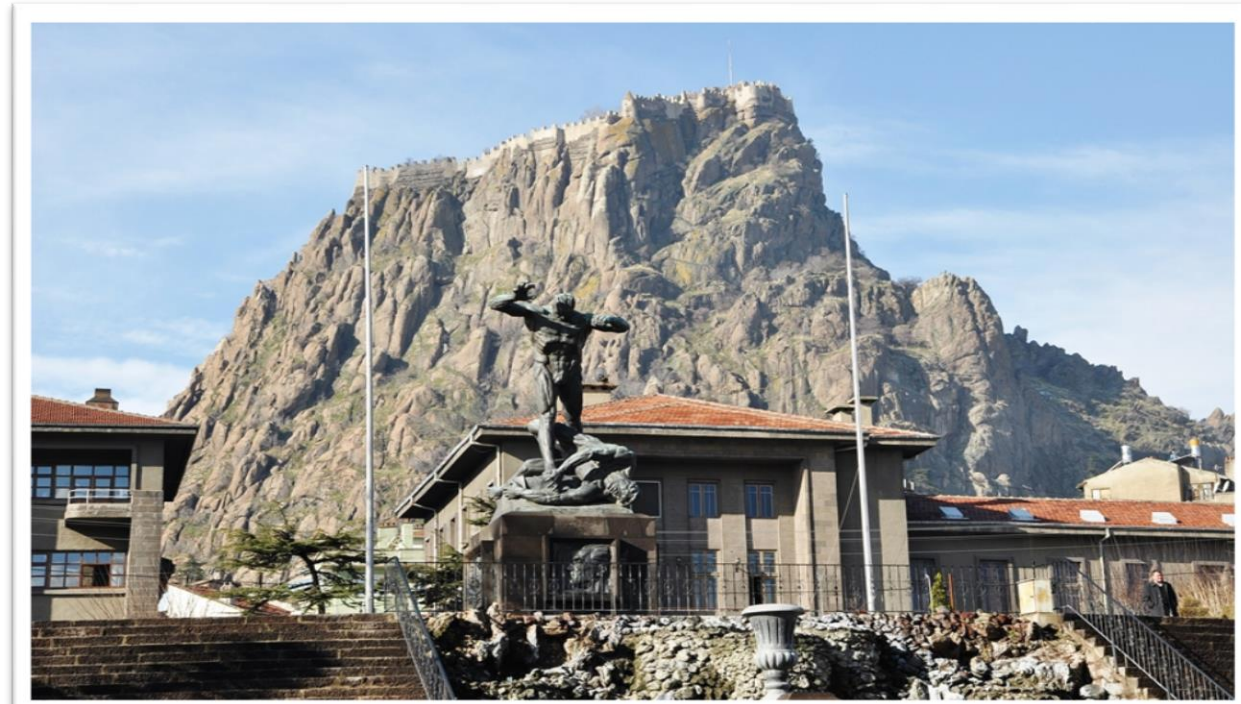
İlimizde en çok katma değer üreten sanayi sektörleri (mermer sanayi, çimento ve tuğla, gıda) ile en çok üretim değerine sahip sektörler (mermer sanayi, çimento ve tuğla, gıda) benzerlik göstermektedir.

Grafik 'deki dağılım incelendiğinde, en çok katma değer üreten sektörün diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı olduğu, ikinci sırada ise gıda ürünleri imalatının bulunduğu görülmektedir. Toplam üretimin %62'ine sahip bu iki sektörün katma değerdeki payı ise %65 civarındadır.

Üretimdeki payı %28 olan gıda sektörünün katma değerdeki payının %19'a kadar düşmesi, söz konusu sektörde katma değer üretiminin diğer sanayi sektörlerine göre daha sınırlı olduğunu göstermektedir. Diğer metalik olmayan mineral ürünlerinin imalatı sektöründe ise üretimdeki paya nazaran çok daha yüksek oranda katma değer sağlanmıştır.

TURİZM

Jeotermal kaynaklı seracılığın gelişim gösterdiği ilimizde özellikle termal turizm odağında yurt içinden ve yurtdışından gelen turist sayısı yıldan yıla artış göstermektedir.

TERMAL TURİZMİN BAŞKENTİ AFYONKARAHİSAR

Termal turizmin olanakları diğer turizmlerden her zaman farklıdır en önemli farkları; 12 ay turizm yapma imkânı, termal tesislerde insan sağlığını iyileştirici aktivitelerin yanı sıra eğlence ve dinlenme olanaklarının da bulunmasıdır.

Son yıllarda Turizm sektöründe, 5 ve 4 yıldızlı yeni otellerimiz faaliyete geçmiş, bu da “Termal Başkent” olmamızı pekiştirmiştir. Afyonkarahisar’daki tüm kaplıcalar Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca termal turizm merkezi ilan edilmiştir.

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü’nün verilerine göre; İlimizde 10 adet 5 yıldızlı otel vardır. 1 tane 5 yıldızlı otelimizde açılışa hazır hale gelmiş en kısa zamanda açılacaktır. Toplam 11 adet 5 yıldızlı otelin yatak kapasitesi 7.200’dür. İlimizin toplam yatak kapasitesi ise inşaat halinde olanlar dâhil 26.857’ye yükselecektir.

Afyonkarahisar'daki yatak kapasitesinin %27'sini lüks otellere, %25'inin otellere, geri kalan %48'inin de pansiyon ve kaplıcalara aittir. Termal turizmin başkenti durumundaki Afyonkarahisar, 17 ili kapsayan dört bölge içerisinde Frigya Termal Turizm Bölgesinde yer almaktadır.

İlimiz Türkiye'de termal sağlık turizmi açısından en çok yatak kapasitesine sahip ildir.

Afyonkarahisar, yolların buluşma noktasında doğal ve kültürel zenginlikleriyle önemli bir turizm merkezi olmasının yanı sıra önemli bir ticaret şehri olduğunu her zaman kanıtlıyor.

AFYONKARAHİSAR İHRACAT VE İTHALAT DURUMU

İlimiz Afyonkarahisar'ın 2002 yılı ihracatı **36 milyon 100 bin dolar** iken 2015 yılsonu itibariyle ihracatımız **304 milyon 260 bin dolara** çıkmıştır. Afyonkarahisar ihracatta büyük bir sıçrayış göstererek 2015 yılında en çok ihracat yapan iller sıralamasında **28'inci** sırada yer aldık.

2015 yılında 273 firmamız ihracat yapmıştır. 2002 yılında ise ihracatçı firma sayımız 104 olarak kalmıştır.

İlimizin ithalatı ise 2002 yılında **51 milyon 554 bin dolar** iken 2015 yılsonu itibariyle **54 milyon 691 bin dolar** olmuştur. İhracatımız gibi ithalatımızda çok artış görülmemiştir 2015 yılına kadar.

2016 yılında 9 aylık ithalatımız ise geçmiş yıllara aksine yüksek bir artış gerçekleştirerek **103 milyon 750 bin dolara** kadar çıkmıştır.

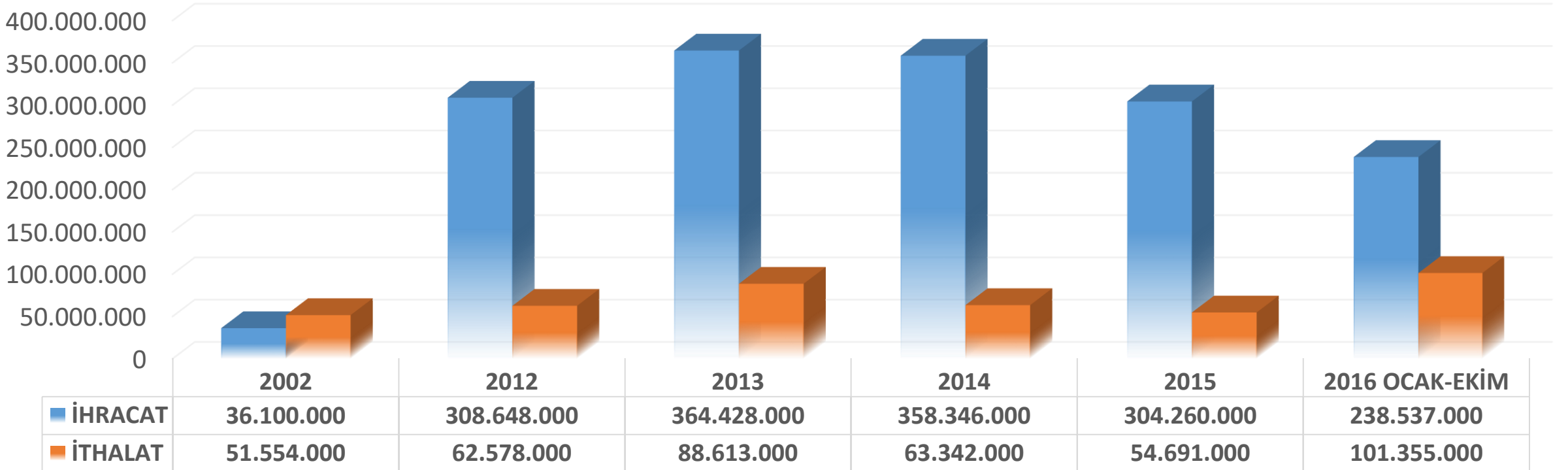
İlimizin Dış Ticaret Dengesine baktığımızda **DIŞ TİCARET FAZLALIĞI** veren ender illerden bir tanesiyiz. 2015 yılında 1 dolarlık ithalatımıza karşılık **5.56 dolar** ihracat yaparak ülke ekonomisine destek vermekteyiz.

AFYONKARAHİSAR İHRACAT VE İTHALAT DURUMU

İhracatta en önemli sektörlerimiz Doğaltaş Sektörü, Yumurta, Tavuk, Haşhaş, Konveyör Bant, Emaye ve Şekerleme Ürünleri sektörü başı çekmektedir.

YILLAR İTİBARIYLA AFYONKARAHİSAR İHRACAT VE İTHALAT DURUM GRAFİĞİ (\$)

* 2016 yılı ithalat verileri 9 aylıktır.

AFYONKARAHİSAR 2015 YILI İHRACATI

Afyonkarahisar'ın 2015 Yılında En Çok İhracat Yaptığı İlk 10 Ülke (1000 \$)

	ÜLKE	2014	2015	DEĞ.
1	IRAK	118.210,12	75.951,42	-35,75%
2	ABD	45.855,75	54.084,82	17,95%
3	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	31.229,89	23.714,59	-24,06%
4	FRANSA	21.789,51	23.341,99	7,12%
5	AVUSTRALYA	7.542,10	8.487,32	12,53%
6	SURİYE	6.283,71	8.062,67	21,89%
7	HINDISTAN	10.964,93	7.759,19	-29,24%
8	BİRLEŞİK KRALLIK	8.600,15	7.370,03	-14,30%
9	KUVEYT	965,19	6.631,75	587,10%
10	ALMANYA	8.162,32	6.105,26	-25,20%

AFYONKARAHİSAR 2015 YILI İHRACATI

Afyonkarahisar 2015 Yılında Sektörel İhracat Durumu (1000 \$)

SEKTÖR	2014	2015	DEĞ.
Madencilik Ürünleri	180.961,88	177.132,87	-2,12%
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	123.267,09	84.103,45	-31,77%
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	14.194,26	9.910,79	-30,18%
Demir ve Demir Dışı Metaller	12.141,81	8.504,57	-29,96%
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	6.597,88	6.797,92	3,03%
Meyve Sebze Mamulleri	4.498,61	4.184,98	-6,97%
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	3.970,27	2.704,33	-31,89%
Otomotiv Endüstrisi	2.800,68	2.563,38	-8,47%
Makine ve Aksamları	3.034,86	1.931,48	-36,36%
Çelik	2.297,17	1.570,36	-31,64%
Kuru Meyve ve Mamulleri	1.717,53	1.393,95	-18,84%
Yaş Meyve ve Sebze	64,20	1.046,61	1530,23%

İTHALAT

Afyonkarahisar 2015 yılı İthalatı **54 milyon 691 bin dolardır**. İlimizin ihracatı ve ithalatı baz alındığında ülkemizin aksine dış ticaret fazlalığı veren ender illerden bir tanesiyiz.

2015 yılında En Çok İthalat Gerçekleştirdiğimiz Ülkeler (\$)

ÜLKE	İHRACAT DEĞERİ (\$)
Almanya	12.800.000
Çin Halk Cumhuriyeti	9.438.000
İtalya	4.063.000
Kosova	3.487.000
ABD	2.591.000

2015 yılında En Çok İthalatını Gerçekleştirdiğimiz Sektörler (\$)

SEKTÖR	İHRACAT DEĞERİ (\$)
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler ve bunların aksam ve parçaları	12.863.000
Canlı hayvanlar	5.052.000
Kauçuk ve kauçuktan eşya	4.498.000
Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları ve bunların aksam-parça-aksesuarı	4.442.000
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	2.996.000

AFYONKARAHİSAR 2016 YILI İHRACAT VE İTHALAT DURUMU

2016 yılın ilk 10 ayında ihracatımız **238 milyon 537 bin dolar** olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılı 9 aylık ithalatımız ise **103 milyon 750 bin dolar** olmuştur.

2016 YILINDA EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞIMIZ İLK 3 ÜLKE

ÜLKE	2015	2016
IRAK	63.973.000	49.248.000
ABD	42.635.000	44.147.000
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	18.795.000	24.386.000

2016 YILINDA EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞIMIZ İLK 3 SEKTÖR

SEKTÖR	2015	2016
Madencilik Ürünleri	146.919.00	141.601.000
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	71.221.000	51.674.000
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	8.809.000	13.703.000

AFYONKARAHİSAR-ALMANYA DIŞ TİCARET

Almanya'ya Afyonkarahisar'dan 2015 yılında **6 milyon 105 bin dolarlık** ihracat yapılmıştır. Almanya'dan ithalat ise **12 milyon 800 bin dolar** olarak gerçekleşmiştir.

2015 yılında en çok ihracat yaptığımız 10'uncu ülke olan Almanya aynı zamanda en çok ithalat yaptığımız 1'inci ülke olmuştur.

2010/2016 Yılları Arasında Afyonkarahisar-Almanya Dış Ticareti (\$)

YIL	İHRACAT	İTHALAT
2010	6.074.000	11.716.000
2011	7.148.000	5.636.000
2012	7.335.000	4.419.000
2013	6.734.000	11.281.000
2014	8.162.000	6.899.000
2015	6.105.000	12.590.000
2016 (10 AYLIK)	6.752.000	4.184.000 (*)

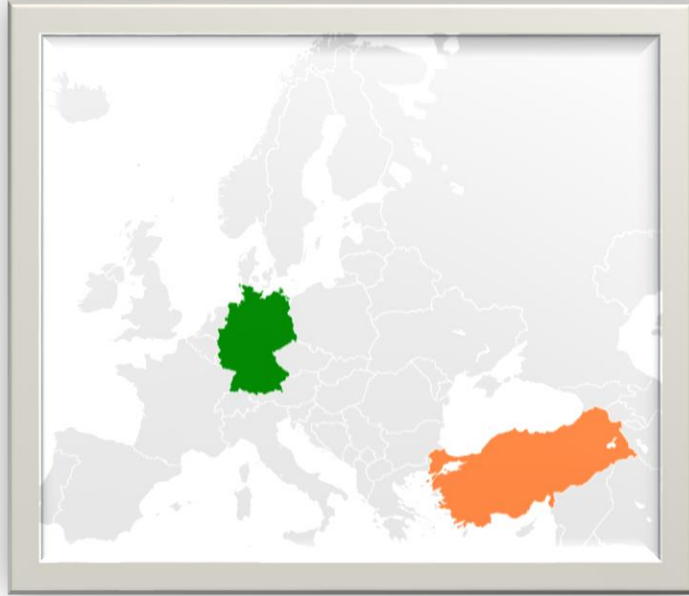
Almanya'dan ilimize ithalatta sürekli değişimler yaşanırken ihracatımız ise 6 ile 8 milyon dolar bandı civarında görülmektedir.

* 2016 yılı ithalat verisi 9 aylıktır.

AFYONKARAHİSAR-ALMANYA DIŞ TİCARET

Afyonkarahisar'dan Almanya'ya Yapılan İhracat Sektörler Dağılımı (2015 yılı)

SEKTÖR	İHRACAT TURARI (\$)
Madencilik Ürünleri	2.166.000
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	1.134.000
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamulleri	1.098.000
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	715.000
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	244.000
Meyve ve Sebze Mamulleri	237.000

AFYONKARAHİSAR TİCARET VE SANAYİ ODASI

Teşekkürler...

